

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2009/138/WE w odniesieniu do proporcjonalności, jakości nadzoru, sprawozdawczości, środków dotyczących gwarancji długoterminowych, narzędzi makroostrożnościowych, ryzyka dla zrównoważonego rozwoju, nadzoru nad grupą i nadzoru transgranicznego”

[COM(2021) 581 final – 2021/0295 (COD)]

„Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz zmieniającej dyrektywy 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2009/138/WE, (UE) 2017/1132 i rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 648/2012”

[COM(2021) 582 final – 2021/0296 (COD)]

(2022/C 275/08)

Sprawozdawca: **Jörg Freiherr FRANK VON FÜRSTENWERTH**

Współsprawozdawca: **Christophe LEFÈVRE**

Wniosek o konsultację	Parlament Europejski, 22.11.2021 Rada Unii Europejskiej, 26.11.2021
Podstawa prawna	Art. 114 i 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Organ odpowiedzialny	Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej
Data przyjęcia przez sekcję	8.2.2022
Data przyjęcia na sesji plenarnej	23.2.2022
Sesja plenarna nr	567
Wynik głosowania	
(za/przeciw/wstrzymało się)	169/0/2

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zgadza się ze zdaniem Komisji Europejskiej, że opierające się na trzech filarach (wymogi ilościowe dotyczące zasobów własnych; organizacja przedsiębiorstwa i nadzór; sprawozdawczość i przejrzystość) ramy Wypłacalność II spełniły swoje zadanie. Doświadczenia związane z kryzysem zadłużeniowym, polityka niskich stóp procentowych, początkowe skutki pandemii COVID-19, która jeszcze wcale się nie zakończyła, a także świadomość innych, nadciągających kryzysów wymagają jednak dostosowania ram regulacyjnych.

1.2. EKES z dużym zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja Europejska zajmuje się kwestią ryzyka systemowego w sektorze ubezpieczeń. Zmienia się profil ryzyka ubezpieczycieli. W związku z kryzysem klimatycznym sektor ubezpieczeń ma szczególne znaczenie w sferze ubezpieczenia przed skutkami zmiany klimatu, a także nowych zagrożeń dla środowiska (np. dla różnorodności biologicznej). Ubezpieczyciele ponoszą również większe ryzyko, gdy odgrywają rolę inwestora. W szczególności nie ocenia się odpowiednio ryzyka rzeczowego, a także związanego z odpowiedzialnością i transformacją pojawiającego się w kontekście zmiany klimatu.

1.3. EKES popiera cel Komisji Europejskiej polegający na stworzeniu ram regulacyjnych, w których sektor ubezpieczeń odgrywałby (jeszcze) większą rolę jako podmiot inwestujący w finansowanie przejścia na zrównoważoną gospodarkę, w zwalczanie skutków pandemii COVID-19 oraz w przeciwdziałanie zmianie klimatu. Jednocześnie podkreśla duże zainteresowanie społeczeństwa obywatelskiego stabilnością sektora finansowego i wzywa do zapewnienia odpowiedniego narzutu kapitałowego i odpowiedniej rezerwy na straty w sektorze ubezpieczeń. Niestabilność sektora ubezpieczeń znacznie zahamowałaby wysiłki na rzecz przewyciężenia kryzysu klimatycznego i pandemii.

2. Uwagi ogólne

2.1. Podejście Komisji Europejskiej

2.1.1. EKES zgadza się ze zdaniem Komisji Europejskiej, że opierające się na trzech filarach (wymogi ilościowe dotyczące zasobów własnych; organizacja przedsiębiorstwa i nadzór; sprawozdawczość i przejrzystość) ramy Wyłalalność II spełniły swoje zadanie. Umożliwiły europejskiemu sektorowi ubezpieczeniowemu przetrwanie zawirowań kryzysu zadłużeniowego, realizowanej wciąż polityki niskich stóp procentowych i pierwszych skutków nadal trwającej pandemii COVID-19. EKES uważa, że przydatne i konieczne jest wyciągnięcie niezbędnych wniosków z doświadczeń zdobytych podczas stosowania przepisów. Dotyczy to w szczególności kwestii proporcjonalności oraz przepisów odnoszących się do adekwatności kapitałowej i rezerw na straty. To właśnie te ostatnie elementy mają decydujące znaczenie dla wymogów kapitałowych przedsiębiorstw, a tym samym dla roli, jaką mogą odgrywać ubezpieczyciele jako dostawcy produktów i inwestujący w gospodarkę.

2.2. Spójność z innymi obszarami polityki UE

2.2.1. Urzeczywistnienie Europejskiego Zielonego Ładu oraz przewyższenie skutków pandemii COVID-19 są absolutnie priorytetowym obszarem polityki, którego realizacja wymaga wykorzystania dużej ilości kapitału publicznego i prywatnego. Jako inwestor długoterminowy, którego portfolio inwestycyjne w 2020 r. wynosiło ponad 10 bilionów EUR, europejski sektor ubezpieczeń mógłby wnieść znacznie większy niż obecnie wkład w finansowanie przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu, a także w finansowanie projektów infrastrukturalnych i przystępnych cenowo mieszkań. Zdolność osiągnięcia tego celu zależy w dużej mierze od przepisów Wyłalalność II dotyczących adekwatności kapitałowej i rezerwy na straty.

2.2.2. EKES popiera cel Komisji Europejskiej polegający na stworzeniu ram regulacyjnych, w których sektor ubezpieczeń odgrywałby (jeszcze) większą rolę jako inwestujący w finansowanie przestawienia się na zrównoważoną gospodarkę i w zwalczanie skutków pandemii COVID-19. Jednocześnie podkreśla, że nie należy narażać na szwank realizacji celów ochrony przewidzianych w ramach Wyłalalność II, a mianowicie ochrony osób ubezpieczonych i osób uprawnionych oraz utrzymania stabilności finansowej. Może być ona jednak zagrożona, jeśli ze względu na wsparcie dla Europejskiego Zielonego Ładu odstąpi się od rygorystycznej oceny ryzyka inwestycji ubezpieczycieli. Przepisy dotyczące ochrony konsumentów zawarte w pakiecie Wyłalalność II powinny obejmować inwestycje i działalność sektora ubezpieczeń w tych dziedzinach, w których ubezpieczyciele inwestują na wniosek organów publicznych lub rządów. Inwestycje te można następnie odpowiednio nagradzać lub karać. W każdym razie wszystkie inwestycje dokonywane w ramach Europejskiego Zielonego Ładu lub, na przykład, NextGenerationEU muszą podlegać takiej samej ocenie ryzyka jak wszystkie inne inwestycje. Zrównoważony nadzór ubezpieczeniowy wymaga opartej na faktach oceny ryzyka oraz obliczenia kapitału na jej podstawie. EKES w pełni popiera podejście Komisji Europejskiej polegające na przeglądzie obowiązujących przepisów dotyczących narzutu kapitałowego w celu stwierdzenia, gdzie doprowadziły one do nieodpowiednich (zawyżonych lub niewystarczających) wymogów w tym zakresie. Propozycje Komisji Europejskiej pokazują, jakie to może już samo w sobie stworzyć pole manewru. Jednocześnie tam, gdzie wymogi kapitałowe są zbyt małe (na przykład w przypadku ryzyka związanego ze zmianą klimatu), należy je zwiększyć w celu zapewnienia stabilności sektora.

2.2.3. EKES popiera starania Komisji Europejskiej na rzecz dalszego znaczącego wkładu w urzeczywistnienie unii rynków kapitałowych. Stworzenie rynku wewnętrznego ułatwiłoby finansowanie zarówno wysiłków na rzecz pokonania pandemii COVID-19, jak i Europejskiego Zielonego Ładu. Wynika to z faktu, że konsumentki i konsumenci mogliby dzięki temu odnieść korzyści z dalszych postępów w zjednoczeniu rynków finansowych w ramach prawdziwego jednolitego rynku, chociaż nadal istnieje wiele prawnych i rzeczywistych przeszkód na drodze do urzeczywistnienia unii rynków kapitałowych.

2.2.4. EKES z zadowoleniem przyjmuje pomysł, by sektor ubezpieczeń odgrywał większą rolę w finansowaniu transformacji ekologicznej. Sektor ten powinien również dążyć do złagodzenia wszystkich negatywnych skutków środowiskowych i społecznych swych inwestycji i swej działalności ubezpieczeniowej. Wskazane jest przy tym powiązanie z unijną systematyką. EKES wzywa do systematycznego uwzględniania również celów zrównoważonego rozwoju społecznego. Nieprzestrzeganie praw pracowniczych i praw człowieka może bowiem również prowadzić w ostateczności do zwiększonego ryzyka.

2.2.5. Wnioski przewidują w kilku miejscach uproszczenie złożonych ram Wyłalalność II. Jest to jak najbardziej pożądane. Niezrozumiałe i nie do przyjęcia jest, by użytkownicy modeli wewnętrznych musieli obecnie przedkładać dodatkowo sprawozdania, jak gdyby korzystali ze standardowej formuły. Należy wykluczyć podwójną sprawozdawczość.

2.3. Akty delegowane

2.3.1. EKES ma świadomość, że Komisja Europejska jest uprawniona do ustanawiania niektórych, w szczególności technicznych, przepisów w drodze aktów delegowanych. Zapowiada ona dużą liczbę wniosków, które pragnie wdrożyć w drodze aktów delegowanych. Wnioski te mają ogromną wagę, również pod względem gospodarczym. Należy tu wymienić na przykład korektę z tytułu zmienności, korektę dopasowującą i ekstrapolację, a także głęboko polityczną decyzję w sprawie tego, w jakim stopniu w ocenie ryzyka inwestycji trzeba ułatwiać finansowanie Zielonego Ładu, a także jakim ograniczeniom powinno ono podlegać. Podobnie jak w innym dokumencie, także w niniejszej opinii EKES opowiada się za zatwierdzeniem istotnych kwestii polityki gospodarczej w ramach zwykłej procedury ustawodawczej z udziałem Parlamentu i po konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim, a nie w drodze aktów delegowanych. Przed przyjęciem ram Wypłacalność II Parlament Europejski, Komisja Europejska i EKES powinny mieć jasny obraz treści i skutków aktów delegowanych.

2.4. Ocena ponownej kalibracji – oceny skutków: konkurencyjność

2.4.1. EKES proponuje przeprowadzenie w nadchodzących latach całościowej oceny przesłanek stojących za ramami Wypłacalność II. W międzyczasie na wiele sposobów zmieniły się i nadal będą się zmieniać warunki ramowe, w związku z czym ocena staje się konieczna. W tym kontekście analiza konkurencji może być przydatna do określenia wpływu zmienionych przepisów na konkurencyjność europejskiego sektora ubezpieczeń na rynku światowym.

3. Uwagi szczegółowe

3.1. Proporcjonalność i prognozy

3.1.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje podejście polegające na wzmocnieniu zasady proporcjonalności, do którego dąży Komisja. Uproszczenie bardzo złożonych i uciążliwych ram regulacyjnych jest szczególnie ważne dla mniejszych i mniej narażonych na ryzyko ubezpieczycieli, którzy stanowią istotny element różnorodności regionalnej. To prawda, że wymogi zawarte w ramach Wypłacalność II w zakresie zarządzania ryzykiem i sprawozdawczości powinny zostać poddane przeglądowi i dostosowane na podstawie przepisów. Godne ubolewania jest jednak to, że nadal bierze się pod uwagę jedynie wielkość przedsiębiorstwa, a nie zestawienie zakresu wymogów ostrożnościowych z rzeczywistym ryzykiem ubezpieczyciela w jego modelu biznesowym.

3.1.2. Istotnym atutem europejskiego rynku ubezpieczeń jest różnorodność dużych i małych ubezpieczycieli. Są wśród nich tacy, którzy działają na rynkach międzynarodowych, i tacy, którzy mają silną pozycję w danym regionie. To samo dotyczy różnorodności form prawnych, takich jak spółki akcyjne lub spółdzielnie. Nie można narażać tej różnorodności na szwank poprzez nadmierne obciążenie biurokratyczne ubezpieczycieli.

3.2. Środki dotyczące gwarancji długoterminowych

3.2.1. EKES popiera zamiar Komisji Europejskiej, by umożliwić sektorowi ubezpieczeniowemu większe zaangażowanie się w finansowanie urzeczywistnienia Europejskiego Zielonego Ładu, w przeciwdziałanie zmianie klimatu i jej skutkom, a także zwalczanie konsekwencji pandemii COVID-19 za pomocą bardziej odpowiednich narzutów kapitałowych. Wdrożenie Europejskiego Zielonego Ładu nie może się zakończyć porażką ze względu na kwestię finansowania przejścia na zrównoważoną gospodarkę, a realizacja celów zrównoważonego rozwoju nie może być zagrożona z powodu niewystarczających wymogów kapitałowych, które sztucznie sprawiają, że działalność bardzo szkodliwa dla środowiska staje się rentowną inwestycją. Przegląd przepisów dotyczących niezbędnego narzutu kapitałowego będzie miał kluczowe znaczenie dla rozwiązania tej kwestii. EKES uważa, że konieczna jest zmiana ram Wypłacalność II jedynie w takim stopniu, w jakim nie zagrazi to osiągnięciu celów nadzorczych w ramach ochrony osób ubezpieczonych i osób uprawnionych oraz celu stabilności finansowej. Należy dążyć do znalezienia właściwej równowagi między, z jednej strony, zachętami dla ubezpieczycieli do inwestowania w działania ukierunkowane na cele społeczne i ekologiczne, a z drugiej strony – wymogami ostrożnościowymi. Nie udało się tego jeszcze zapewnić.

3.2.2. EKES popiera propozycje Komisji dotyczące zmniejszenia zmienności inwestycji długoterminowych za pomocą proponowanej korekty z tytułu zmienności. Jednocześnie Komisja zwiększa jednak zmienność z powodu przejścia na względną korektę ryzyka (odliczenie procentowe od spreadów). Przynosi to efekty odwrotne do zamierzonych. Nie jest jasne, dlaczego nie pozostano przy obowiązującej korekcie ryzyka.

3.2.3. Propozycje Komisji Europejskiej dotyczące zmiany marginesu ryzyka (na przykład stopa kosztu kapitału 5 % oraz nieuwzględnienie czynnika płynności), ryzyka stopy procentowej i korelacji między ryzykiem spreadu a ryzykiem stopy procentowej są krokiem we właściwym kierunku i nie zagrażają realizacji celów ochrony wytyczonych w ramach Wypłacalność II. Należy jednak zwrócić szczególną uwagę na akty poziomu 2, ponieważ propozycje prowadzące do ogólnej poprawy mogą mieć również szkodliwy wpływ na portfele inwestycyjne małych i średnich ubezpieczycieli.

3.2.4. EKES zasadniczo z zadowoleniem przyjmuje propozycje Komisji Europejskiej w sprawie zmiany kryteriów kwalifikowalności dla klasy aktywów, jaką są długoterminowe inwestycje kapitałowe, przy jednoczesnym zapewnieniu stabilności finansowej. Ułatwi to ubezpieczycielom korzystanie z preferencyjnego sposobu ujmowania w kapitale, gdy udostępniają gospodarce kapitał długoterminowy, pod warunkiem że zostanie on zainwestowany zgodnie z celami społecznymi oraz ekologicznymi. Należy wystrzegać się zbyt dużej złożoności przepisów. Także w tym przypadku ostateczną ocenę można przeprowadzić tylko wówczas, gdy znane będą wnioski poziomu 2.

3.2.5. Komisja Europejska zapowiada zamiar przedstawienia nowej metody ekstrapolacji. Ekstrapolacja jest metodą obliczania umożliwiającą tworzenie rezerw dla umów ubezpieczeniowych o terminie zapadalności przekraczającym okres, którego dotyczą dostarczane przez rynek kapitałowy wiarygodne informacje o stopach procentowych wolnych od ryzyka. Metoda ta jest istotnym czynnikiem pomiaru rezerw, a tym samym zapotrzebowania na środki własne. Ekstrapolacja jest szczególnie ważna dla ubezpieczeń na życie, lecz nie tylko w tym przypadku. W komunikacie COM(2021) 580 final sama Komisja Europejska przyznaje, że propozycja, którą przedstawi w konkretniejszej formie w późniejszym akcie delegowanym, „będzie miała znaczący wpływ na zasoby kapitałowe ubezpieczycieli na kilku rynkach”. Zgodnie z dotychczasowymi prognozami ubezpieczycieli innych niż na życie ten duży wpływ wymagać będzie kapitału w wysokości ponad 10 %, a tym samym będzie całkowicie sprzeczny z potencjalnymi skutkami uwolnienia kapitału ubezpieczycieli. EKES jest zdania, że o tak daleko idących ingerencjach należy zdecydować w ramach zwykłej procedury ustawodawczej.

3.3. *Analiza scenariuszy klimatycznych i mandat EIOPA⁽¹⁾ w zakresie ryzyka dla zrównoważonego rozwoju*

3.3.1. EKES w pełni popiera potrzebę zidentyfikowania przez ubezpieczycieli wszelkiego istotnego narażenia na ryzyko związane ze zmianą klimatu oraz dokonania przez nich oceny średnio- i długoterminowego wpływu na własną działalność. Zaleca uwzględnienie w tej analizie scenariuszowej wszystkich zagrożeń dla środowiska i zastosowanie do tych wymogów pojęcia podwójnej istotności. Ubezpieczyciele powinni być również zobowiązani do oceny i, w stosownych przypadkach, do łagodzenia wpływu swojej działalności gospodarczej na zmianę klimatu i szerzej pojęte środowisko.

3.3.2. EKES z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji Europejskiej dotyczącą upoważnienia urzędu EIOPA do tego, aby po konsultacji z Europejską Radą ds. Ryzyka Systemowego zaproponował w sprawozdaniu do dnia 28 czerwca 2023 r. ewentualne dostosowania wymogów kapitałowych związanych z ryzykiem dla zrównoważonego rozwoju. Słuszne jest, by dyskusja nad tak szerokimi kwestiami opierała się na podstawach empirycznych. EKES uważa jednak, że termin przedłożenia sprawozdania nie jest wystarczająco ambitny. Łagodzenie skutków zmiany klimatu wymaga szybkich działań. EKES wskazuje już teraz, że wyciągnięcie wniosków z tych propozycji będzie dotyczyć zasadniczych kwestii w zakresie finansowania Europejskiego Zielonego Ładu. Nie będą one miały zatem charakteru technicznego, lecz polityczny i zdaniem EKES-u powinny być rozpatrywane w ramach zwykłej procedury ustawodawczej z udziałem Parlamentu Europejskiego.

3.4. *Nadzór nad grupą*

3.4.1. Praktyki nadzorcze ujawniły niedociągnięcia regulacyjne w nadzorze nad grupą. EKES popiera propozycje Komisji Europejskiej dotyczące objęcia ubezpieczeniowych spółek holdingowych i finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej bezpośrednim zakresem stosowania ram ostrożnościowych UE. Z punktu widzenia konsumenta należy dopilnować, by zewnętrzny wizerunek danej grupy był przejrzysty, jeśli chodzi o warunki odpowiedzialności.

3.5. *Rola ubezpieczeń w czasach pandemii i w kontekście innych wydarzeń prowadzących do zakłóceń gospodarczych na dużą skalę*

3.5.1. EKES zgadza się ze zdaniem Komisji Europejskiej, że pandemia dowiodła potrzeby udzielania jaśniejszych i prostszych informacji na temat warunków ochrony ubezpieczeniowej i gwarancji dla konsumentów, zwłaszcza w odniesieniu do ubezpieczenia od przerwy w działalności i ubezpieczenia podróznego, oraz że należy nieustannie dbać o to, by produkty ubezpieczeniowe nadal odpowiadały potrzebom konsumentów. Równie istotne jest, aby konsumenci mogli egzekwować swoje roszczenia. Jest oczywiste, że dotychczasowa praktyka nadzoru nad produktami ubezpieczeniowymi nie sprawdza się wystarczająco. EKES apeluje do Komisji, by zwróciła się do EIOPA o przedstawienie konkretnych propozycji lepszego rozwiązania opisanego problemu, który jest znany od dawna.

3.5.2. Skutki zmiany klimatu, których doświadczamy w Europie na niespotykaną dotąd skalę w postaci pożarów lasów, suszy, obumierania drzewostanów, ulewnych deszczy i powodzi, oraz pandemia i nowe poważne zagrożenia takie jak ryzyko w cyberprzestrzeni budzą wątpliwości co do dostępności ochrony ubezpieczeniowej w przypadku takich zdarzeń, które nie będą miały jednorazowego charakteru. EKES zdecydowanie popiera plan Komisji Europejskiej dotyczący rozpoczęcia do 2022 r. dialogu na temat odporności na zmianę klimatu, w którym wezmą udział ubezpieczyciele, reasekuratorzy, organy publiczne i inne istotne zainteresowane strony. Zachęca, by od samego początku uczestniczyli w nim również przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego.

⁽¹⁾ Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA).

3.6. Ubezpieczeniowe systemy gwarancyjne, naprawa oraz restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja oraz nowe środki nadzorcze

3.6.1. Komisja Europejska nie przedstawia propozycji w sprawie harmonizacji zróżnicowanej mozaiki ubezpieczeniowych systemów gwarancyjnych w Europie. Nie uczyniła tego pomimo faktu, że ubezpieczeniowy system gwarancyjny oferuje osobom ubezpieczonym i osobom uprawnionym istotną ochronę ostatniej instancji. Ogólnoeuropejski system ubezpieczeniowych systemów gwarancyjnych uwzględniający rodzaj produktów, a tym samym fakt, że konsumenci zasługują na ochronę, zwiększyłby zaufanie do jednolitego europejskiego rynku ubezpieczeń. Zgodnie z propozycją EIOPA EKES sądzi, że należy pilnie ujednoczyć przynajmniej zestaw minimalnych zasad ubezpieczeniowych systemów gwarancyjnych. Jak wskazuje Komisja Europejska, EKES uważa niemniej, że dla rynków ubezpieczeń w tych państwach członkowskich, które nie posiadają jeszcze ubezpieczeniowych systemów gwarancyjnych, stanowiłoby to znaczne obciążenie finansowe, które na obecnym etapie odbudowy po kryzysie związanym z COVID-19 wydaje im się nie do udźwignięcia. Wzywa Komisję Europejską, by w pierwszej kolejności przedstawiła szybko wniosek w sprawie minimalnych ram dla ubezpieczeniowych systemów gwarancyjnych, przewidujący odpowiedni okres przejściowy, bez nadmiernego obciążenia rynków.

3.6.2. Za pomocą wniosku w sprawie działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji⁽²⁾ Komisja Europejska poszerza narzędzia nadzoru, które powinny umożliwić organom nadzoru szybszą i skuteczniejszą interwencję w przypadku kryzysu przedsiębiorstwa, przede wszystkim na jego początku. Narzędzia te obejmują również środki takie jak prewencyjna naprawa oraz plan restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w tym z udziałem na poziomie grupy. Określone zostały instrumenty i uprawnienia w zakresie prowadzenia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Brakuje jednak jasnego odróżnienia od istniejących środków nadzoru w ramach Wyłącalność II. Ogólnie rzecz biorąc, w wielu miejscach zakwestionowano sprawdzone w pełni stopniowanie interwencji, ponieważ jeszcze przed naruszeniem kapitałowego wymogu wypłacalności należy sięgnąć po nowe uprawnienia interwencyjne. EKES uważa za niezbędne, by proponowane środki były zgodne z zasadami stopniowania interwencji. Zasady restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny ułatwiać zharmonizowane podejście na poziomie grupy, w szczególności w przypadku grup finansowych o działalności mieszanej.

3.6.3. Kontrując propozycje, argumentuje się, że pandemia COVID-19, a zwłaszcza polityka niskich stóp procentowych, pokazała, że ramy Wyłącalność II były wystarczające do przezwyciężenia trudnych sytuacji. Chociaż w dużej mierze tak było, EKES nie popiera tego argumentu. W świetle doświadczeń zdobytych podczas minionych kryzysów finansowych EKES uważa, że pilnie potrzebne jest zainicjowanie na poziomie przedsiębiorstw stopniowanych środków interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych, nawet jeszcze przed naruszeniem minimalnych wymogów kapitałowych, o ile istnieją jasne oznaki pogorszenia się sytuacji. Zwraca uwagę, że przy opracowywaniu i wdrażaniu w praktyce przepisów bardzo istotne będzie jasne określenie oraz wyodrębnienie zadań EIOPA i krajowych organów nadzoru.

Bruksela, dnia 23 lutego 2022 r.

Christa SCHWENG
Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽²⁾ COM(2021) 582 final.